

Beleidsplan 2021

Welzijn Scheveningen
Prins Mauritslaan 82
2582 LV Den Haag
070 - 416 20 20
www.welzijnscheveningen.nl
sharon.dee@welzijnscheveningen.nl

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1.	Leeswijzer	3
2.	Welzijn Scheveningen.....	4
3.	Landelijke en lokale ontwikkelingen	5
3.1.	Landelijke ontwikkelingen	5
3.2.	Lokale ontwikkelingen - gemeente Den Haag.....	7
4.	Ambities 2021.....	9
1.	Grotere borging van de wijk- en dienstencentra in de wijken	9
2.	Bouwen aan een pedagogische civil society	9
3.	Bereiken en binden van de toenemende groep kwetsbare jongeren.....	10
4.	Versterken integrale samenwerking: afschaling formele naar informele zorg.....	10
5.	Professionaliseren aanpak financiële zelfredzaamheid	11
6.	Handhaven en uitbreiden vrijwilligerscapaciteit.....	11
7.	Toegankelijkheid en bekendheid van WS versterken	12
8.	Het bewaken van de relatie tussen de taken en middelen	12
9.	Een ambitieuze/stevige uitvoeringsorganisatie van de gemeente Den Haag blijven	13
5.	Meerjarenperspectief.....	14
5.1.	Inkomsten.....	15
5.2	Uitgaven	15

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van Welzijn Scheveningen voor 2021. Het plan geeft in hoofdlijnen het beleid en de ambities weer voor het komende jaar.

Het komende jaar zal Welzijn Scheveningen het huidige beleid continueren en versterken met aandacht voor zowel landelijke als lokale ontwikkelingen. Dit beleidsplan is het resultaat van een uitgebreide SWOT-analyse die zowel intern (bij de medewerkers, de ondernemingsraad en de vrijwilligersraad) als extern (samenwerkende zorgaanbieders, wijkagenten, bewonersorganisaties, het MDA team, Sociaal Werk Nederland, MEE en indirect de huisartsen) is uitgezet. Vervolgens is de analyse in een concept rapport verwerkt en met de Raad van Toezicht besproken, waar nodig aangevuld en vastgesteld. Uit dit rapport is een plan van aanpak voortgekomen met een aantal strategische ambities. Het beleidsplan staat niet op zichzelf; het coalitieakkoord 2019-2022 'Samen voor de stad' van de gemeente Den Haag is een belangrijke leidraad voor de toekomstige strategische keuzes.

1.1. Leeswijzer

Het hiernavolgende hoofdstuk beschrijft de organisatie Stichting Welzijn Scheveningen. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de belangrijkste landelijke ontwikkelingen aan bod en de lokale Haagse (gemeentelijke) ontwikkelingen. Vanuit deze ontwikkelingen en de rol van Welzijn Scheveningen behandelt hoofdstuk 4 tot slot de ambities van de organisatie voor het komende jaar 2021.

2. Welzijn Scheveningen

Welzijn Scheveningen (WS) is een brede welzijnsorganisatie met stevige wortels in Scheveningen. De rol en positie van WS is significant: iedereen kent het en de organisatie is herkenbaar. WS is een organisatie met een krachtige kern met 25 fte beroepskrachten, 2 fte stagiaires, 4 fte vakkrachten, 9 fte STIP-banen en 520 actieve vrijwilligers (omgerekend zo'n 116 fte aan vrijwillige inzet) die de activiteiten mogelijk maken. De beschikbare capaciteit is daarmee ruim zes keer groter dan alleen de inzet van beroepskrachten.

Het statutaire **doel** van Welzijn Scheveningen is als volgt:

De stichting heeft ten doel activiteiten ter bevordering van het welzijn – primair vanuit het stadsdeel Scheveningen, te ontwikkelen, uit te voeren, te stimuleren en te coördineren en daarover te adviseren.

Dit doet zij thans door onder andere:

- Het stimuleren van bewoners om zich actief in te zetten voor hun buurt/wijk en voor hun medebewoners. Dit gebeurt op de vier wijk- en dienstencentra, waar samen met vrijwilligers activiteiten voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen worden uitgevoerd en door de uitvoering van het opbouwwerk in de verschillende wijken.
- Het uitvoeren van hulp- en dienstverlening door de inzet van het Sociaal Werk en het Jeugdwerk waarmee, samen met de vrijwilligers, ondersteuning wordt geboden aan kwetsbare bewoners zodat ze weer zelfstandig verder kunnen.

Welzijn Scheveningen is een taakorganisatie van de gemeente Den Haag. De gemeente Den Haag is momenteel bezig met het formuleren van een nieuw welzijnsbeleid. Tijdens dit proces zijn welzijnswerkers nadrukkelijk betrokken. De bevindingen die hiervoor bij de professionals zijn opgehaald, zijn verzameld in het document '*Participatietraject Welzijn Den Haag - Bevindingen uit sessies*'. De nieuwe nota over het welzijnsbeleid van de gemeente Den Haag wordt eind 2020 verwacht. Dit beleidskader kan leiden tot mogelijke aanscherpingen cq. bijstellingen van de onderstaande ambities.

3. Landelijke en lokale ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste landelijke en lokale ontwikkelingen besproken. Deze zijn van invloed op de strategische keuzes die Welzijn Scheveningen maakt en de ambities die zij het komende jaar zal realiseren.

3.1. Landelijke ontwikkelingen¹

Sociale basis op orde: de sociale basis infrastructuur in een wijk bestaat uit een informele en formele component; de organisaties, diensten en voorzieningen. Zij bieden burgers ondersteuning, begeleiding en faciliteren bijvoorbeeld initiatieven. Via de civil society - burgerkracht van het individu en van het collectief (informele netwerken, burgeractiviteiten) - dragen bewoners ook zelf bij aan de opbouw, de instandhouding van en de kwaliteit van de sociale infrastructuur in een wijk. Welzijn kan hierbij een rol van betekenis vormen door het verbinden van informeel en formeel en door samenwerking te bevorderen.

De laatste jaren is er hard gewerkt aan een veerkrachtigere samenleving en versterking van de sociale infrastructuur. Dit was nodig vanwege de achteruitgang van specifieke wijken op fysiek en sociaal vlak; gebrek aan ondersteuning van bewoners, geldstress, armoede, baanverlies, zorgen over gezondheid en psychosociale problematiek. Echter, de coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat deze problematieken verergeren, waardoor versterking van de sociale basis belangrijker is dan voorheen. Helaas is het continueren en uitbouwen van de sociale basis in coronatijd niet makkelijk, vanwege het houden van de noodzakelijke sociale afstand. Hier ligt een uitdaging voor welzijnswork om het inzetten van digitale middelen te intensiveren en te vernieuwen. Dat is in relatie tot het professionele netwerk wel te organiseren. Maar het leggen van (digitale) verbindingen met kwetsbare groepen in de wijk ligt veel ingewikkelder, omdat hierbij de mate van beschikbaarheid van digitale vaardigheden een grote rol speelt. Digitaal vaardige groepen zoals jongeren, kunnen daarbij mogelijk de schakel zijn om bijv. videoverbindingen tot stand te brengen, zodat ook die groepen aansluiting vinden op bestaande en nieuwe arrangementen, zoals digitale hulplijnen.

Vrijwilligerswerk: het talent of iets wat iemand graag doet of goed kan, vormt steeds meer het uitgangspunt bij bemiddeling tussen vrijwilligers en organisaties. Er is dan ook een verschuiving, waarbij niet de behoefte van de organisaties (vacatures) het uitgangspunt vormt, maar veel meer de (ontdekte) capaciteiten en talenten van buurtbewoners. Hierdoor komen (kwetsbare) mensen in verbinding met zichzelf, elkaar, de buurt en samenleving en wordt meedoen mogelijk gemaakt. In coronatijd blijkt dat een fors aantal nieuwe initiatieven tot stand is gekomen om noden in de samenleving aan te pakken. Verschillende organisaties melden dat er een onbalans in de beschikbaarheid van vrijwilligers en vragen van bewoners is ontstaan. Veel kwetsbare bewoners blijken niet om hulp te vragen of de hulp niet te accepteren, ook al hebben zij die hard nodig. Natuurlijk helpt het als mensen ervaren dat ze niet vergeten worden. Om vraagverlegenheid te doorbreken is echter incidentele steun of hulp niet de oplossing. Duurzame aanwezigheid van welzijnswork, dat sociale verbanden versterkt en nieuwe verbindingen opbouwt als een bekende met een vertrouwd gezicht, kan eraan bijdragen dat de drempel, om de vraag te formuleren, wordt

¹ 'SWOT-analyse Welzijn Scheveningen', JSO, 2020

verlaagd. Fysieke nabijheid speelt daarin een belangrijke rol en mooi is het als verbintenis ook via de digitale weg tot stand kan komen.

Langer thuis wonen: Ouderen blijven steeds langer gezond en kunnen zelfstandig blijven wonen met relatief weinig zorg. Maar als zij gezondheidsklachten krijgen, kunnen aangepaste woningen of extra zorg nodig zijn. Het is belangrijk dat ouderen zelf op tijd nadenken over de vraag hoe ze straks willen wonen. Belangrijke voorwaarden voor langer thuis wonen zijn onder andere - naast een betaalbaar (aangepast) huis - voldoende sociale samenhang in de wijk, veiligheid en een veiligheidsgevoel, voldoende woonconform, vroeg signalering van risico's bij ouderen, voldoende ondersteuning vanuit de (informele) zorg en (betaalbare) welzijnsactiviteiten. Welzijn kan hierin een belangrijke rol vervullen, met vrijwilligerswerk, een vraaggericht activiteitenaanbod en gemeenschapsvorming met aandacht voor sociale cohesie en sociale inclusie en niet in de laatste plaats door het mobiliseren van buurtbewoners om grip te behouden op positieve wijkontwikkeling door mee te denken als ervaringsdeskundigen.

Voor ouderen die nog thuis wonen is het onderhouden van contacten van essentieel belang om vereenzaming tegen te gaan. Dat contact kan op verschillende manieren vorm krijgen: van fysiek contact tot het sturen van een kaartje, het plegen van een telefoontje of beeldbellen. Als familie en kennissen het niet alleen kunnen, zijn er ook platforms die mogelijkheden bieden om een vrijwilliger te matchen met een oudere. Het welzijnswerk/vrijwilligerspunt kan een bemiddelende rol vervullen door vrijwillige capaciteit in de wijk te verbinden aan de vraag van ouderen.

Opvoedingsvraagstukken: in de loop van de tijd is de sociale omgeving van gezinnen veranderd. Een sterke buurt waarin mensen samen verantwoordelijkheid nemen voor het opvoeden en opgroeien van kinderen is niet meer zo vanzelfsprekend. De roep om een pedagogische civil society (PCS buurt) neemt daarom weer toe. In de PCS bestaat de buurt uit medeopvoeders die zich om kinderen bekommeren, die helpen veilig toezicht te bieden als kinderen ontsnappen aan de blik van de ouders, die een steun zijn, die elkaar helpen bij praktische zaken zoals de opvang van kinderen en die gesprekken voeren over en elkaar aanspreken op normen: wat kan wel en wat kan niet.

Het nemen van de gedeelde verantwoordelijkheid van de opvoeding vergt van het welzijnswerk een outreachende werkwijze. Met bijvoorbeeld de presentiebenadering investeert welzijn in de relatie met jongeren. De basis daarvoor is het winnen van het vertrouwen en het krijgen van een "klik", zodat de jongere zich gezien en gehoord voelt. Welzijn vervult steeds meer de rol van partner in het pedagogische netwerk rond jongeren. Welzijn slaat bruggen tussen de opvoeding thuis, op school en in de openbare ruimte en voorzieningen.

De coronacrisis heeft veel impact op het welzijn van de jeugd. Daarin speelt uiteindelijk ook de sociaaleconomische achterstand van deze groep in bepaalde wijken een rol. Zij hebben veel behoefte aan sociale contacten en jongeren tussen de 18 en 24 jaar voelen zich dan ook eenzamer dan voorheen. Daarnaast is met name onder jongeren de werkloosheid sterk toegenomen. Voor het jongerenwerk geldt dat lang niet alle jongeren de maatregelen (willen) begrijpen en er vervolgens ook niet naar handelen. Welzijn heeft dan de rol om met hen in gesprek te blijven.

Sociale Kwaliteit: sociale kwaliteit gaat over de kwaliteit van het dagelijks leven van individuele mensen; in welke mate mensen mee kunnen doen op een manier die bij hen past en die ervoor zorgt dat zij vooruit komen in het leven. Het is duidelijk dat de coronacrisis en de daarbij behorende maatregelen een grote impact hebben op het dagelijks sociale leven van mensen. Het treft ieder

mensen en kwetsbare mensen in het bijzonder. Je kunt zomaar werkloos worden, je bedrijf kwijt raken of niet meer de mantelzorger zijn voor je ouder(s) vanwege besmettingsrisico's. De sociale kwaliteit staat enorm onder druk. Dat hangt samen met het effect van onder andere de economische gevolgen van de crisis, de maatregelen die ons beperken in wat we met elkaar kunnen ondernemen en van welke hulpbronnen we gebruik kunnen maken en hoe we ons bijv. als laaggeletterde of als werkloze kunnen ontwikkelen.

Eén ding is duidelijk: er is behoefte om de fysieke afstand die we moeten bewaren tenminste te compenseren door het aanhalen van de contacten met anderen. Maar ook dat is voor de één anders dan voor de ander. Welzijnswerk kan daarbij, samen met andere professionals, vrijwilligers en bewoners, op een creatieve manier zoeken naar contactmogelijkheden, want uiteindelijk zijn we sociale wezens en is de waarde van contact van onschatbare waarde voor ons welbevinden, onze gezondheid, ons humeur en onze menselijke waardigheid.

3.2. Lokale ontwikkelingen - gemeente Den Haag

De relatie met de gemeente Den Haag is tot nu toe een vrij formele geweest. Recent heeft de gemeente WS uitgenodigd voor enkele meer strategische overleggen, waarin ruimte is om samen toekomstmogelijkheden te verkennen.

Voor 2021 zijn de volgende vijf stedelijke ambities vastgesteld:

- Ambitie 1: De Haagse Jeugd groeit veilig, gezond en met plezier op en ontwikkelt haar talenten en neemt daarin zijn of haar verantwoordelijkheid.
- Ambitie 2: Iedereen woont en werkt in een prettige omgeving waarbij bewoners maximaal zeggenschap hebben over hun fysieke en sociale leefomgeving.
- Ambitie 3: Mensen zijn vitaal en streven een gezonde leefstijl na.
- Ambitie 4: De gezamenlijke toekomst van bewoners telt. Iedereen krijgt, ongeacht achtergrond, ras, geslacht of geaardheid, gelijke kansen in de samenleving.
- Ambitie 5: Mensen behouden de regie over hun eigen leven en blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen, ook als er sprake is van een beperking.

Op basis hiervan heeft Welzijn Scheveningen het subsidieverzoek voor 2021 ingediend bij de gemeente (september 2020).

In het nieuwe Haagse coalitieakkoord wordt aangegeven dat er niet bezuinigd wordt op het aantal ingezette uren van het welzijnswerk. Daarnaast zijn er extra middelen beschikbaar, ook voor de welzijnsorganisaties, voor innovatie en duurzaam ontwikkelen van nieuwe initiatieven in welzijnswerk, mits er niet "gestapeld" wordt aangeboden, maar een gezamenlijk plan in de wijk de basis vormt voor samenwerking tussen verschillende (o.a. vrijwilligers)organisaties.

Vroegtijdige signalering van zorgvragen, schulden, eenzaamheid, isolement, radicalisering kan volgens het akkoord zwaardere hulp voorkomen, waardoor welzijnswerk bijdraagt aan een toekomstbestendige zorg en (jeugd)hulp. Die rol van welzijnswerk is volop tot zijn recht gekomen tijdens de coronacrisis. In veel gevallen zijn mensen op de rit gebleven en is verder afglijden voorkomen door de contacten, adviezen en betrokkenheid vanuit de welzijnswerkers met kwetsbare

inwoners. Ook het college erkent deze rol van preventie en vroegsignalering in een brief² aan de commissie Samenleving. Welzijnswerk fungeert in die zin als een voorliggende (collectieve) voorziening ook op het terrein van activering, juist voor die groepen die het 't hardst nodig hebben. Welzijnswerkers weten wat er leeft en speelt in de wijk, bouwen aan netwerken en vertrouwen om verbindingen te leggen zodat bewoners vroegtijdig geholpen worden.

De gemeente Den Haag werkt verder aan het ontwikkelen van een nieuwe welzijnsbeleid, dat eind 2020 gereed zal zijn. Het college vindt het belangrijk dat bij de ontwikkeling van deze visie de Haagse professionals in het welzijnsdomein een stem hebben. Meerdere professionals van Welzijn Scheveningen zijn inmiddels, op uitnodiging van de gemeente, direct betrokken geweest bij het leveren van input voor het nieuwe beleid. Het wordt door WS zeer gewaardeerd dat op deze wijze lokale ontwikkelingen, via input van het uitvoerend welzijnswerk, in relatie worden gebracht met de gemeentelijke beleidsontwikkeling.

Daarnaast verandert ook de wijze van financiering. Het huidige subsidiëren, zonder open inschrijving, is niet meer toegestaan. Hiervoor is een actueel beleidskader welzijn met heldere en meetbare welzijnsdoelen noodzakelijk. De welzijnsdoelen zijn namelijk gekoppeld aan actuele maatschappelijke opgaves die met een subsidieregeling gerealiseerd kunnen worden. De manier van financiering moet aansluiten op het gemeentebrede beleidskader subsidies dat kaderstellend is.

Verwacht wordt dat de meerwaarde van welzijnswerk extra zichtbaar wordt in coronatijd. Veel bestaande problemen van inwoners worden door de crisis versterkt. Werkloosheid, armoede en eenzaamheid zullen toenemen. Het risico bestaat dat de samenhang en onderlinge solidariteit in de stad en de wijk afbrokkelt. De scheidslijnen in de samenleving worden scherper. De sociale kwaliteit van bewoners komt onder druk te staan. Zo heeft de gemeente concreet het rapport *'Investeren in vertrouwen. Aanzet voor een Actieplan Duindorp'* gepubliceerd met als speerpunten, onder andere: het vertrouwen herstellen tussen overheid en bewoners en tussen bewoners onderling en het versterken van het pedagogisch klimaat, zodat kinderen goed worden toegerust voor de toekomst en de bagage krijgen om zelfredzame en verantwoordelijke burgers te worden.

Samen met nog 14 andere burgermeesters, heeft de burgemeester van Den Haag via een manifest een urgente oproep gedaan om middels een sociaal offensief op te komen voor de meest kwetsbare gebieden (o.a. wijken met hoge concentratie van mensen die veel hulp en ondersteuning nodig hebben) in Nederland om de groeiende tweedeling en kansenongelijkheid in de maatschappij tegen te gaan.

Voor Welzijn Scheveningen betekent dit, dat zij zal moeten inspelen op deze lokale ontwikkelingen en een keuze moet maken hoe zich te positioneren in dit zich veranderende speelveld om zo haar doelen te kunnen bereiken.

² Visievorming Haags Welzijnswerk; brief aan de commissie Samenleving van 29 juli 2020

4. Ambities 2021

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op een aantal strategische keuzes, verwoord in ambities. Deze ambities bepalen de focus en richting van WS voor het komende jaar.

1. Grotere borging van de wijk- en dienstcentra in de wijken

De wijk- en dienstcentra van WS zijn een belangrijk onderdeel van de sociale infrastructuur en als zodanig belangrijk voor de leefbaarheid en de sociale samenhang in verschillende wijken. Er worden samen met vrijwilligers, buurtbewoners en maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties, wekelijks meer dan 300 activiteiten uitgevoerd. De wijk- en dienstcentra hebben zich steeds verder ontwikkeld tot een laagdrempelige plek waar vrijwillige inzet wordt geactiveerd, bewoners met eigen (buurtgerichte) initiatieven worden ondersteund en (kwetsbare) bewoners gelegenheid krijgen mee te doen en hun capaciteiten te ontwikkelen. Deze locaties zijn een belangrijke plek voor ontmoeting en contact en daarmee het bestrijden van eenzaamheid. Ze bieden daardoor een sociaal vangnet voor verschillende groepen bewoners.

Ter vergroting van de betrokkenheid van de bewoners en daarmee de verankering van het Couvéehuis in de wijk, zal WS komend jaar in samenwerking met het Wijkberaad Statenkwartier en een vertegenwoordiging van vrijwilligers een wijkcoöperatie opzetten. Na één jaar zal de wijkcoöperatie worden geëvalueerd en, afhankelijk van de bevindingen, ook in andere wijken worden opgezet.

2. Bouwen aan een pedagogische civil society

Helaas heeft niet elk kind de optimale stabiele thuissituatie om alle talenten te ontwikkelen. Bij sommige gezinnen ontbreekt een adequaat pedagogisch klimaat. Door het bieden van een veilig leefklimaat en door het uitvoeren van specifieke activiteiten wordt de leefwereld van kinderen vergroot en kan WS bijdragen aan de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van kinderen, zodat zij beter in staat zijn een plek in de maatschappij te veroveren.

Daarnaast neemt de roep om een pedagogische civil society (PCS) toe, waarbij medeopvoeders zich om kinderen bekommeren, de buurt veilig toezicht biedt en elkaar helpt bij praktische zaken zoals de opvang van kinderen. Het nemen van deze gedeelde verantwoordelijkheid voor de opvoeding vergt ook een taak van welzijn.

WS zal zich het komende jaar enerzijds inzetten om de kwaliteit van het kinderwerk, in nauwe samenwerking met de basisscholen, inhoudelijk verder te professionaliseren. Anderzijds wordt er ingezet op het versterken van de pedagogische civil society door, in samenwerking met de scholen, ouders en bewoners in de buurt Positive Behavior Support in Duindorp uit te voeren. Deze aanpak is effectief gebleken en gericht op het stimuleren van gewenst gedrag bij kinderen, zowel op de scholen als bij het kinderwerk als in de openbare ruimte en draagt daarmee bij aan de ontwikkeling van de pedagogische civil society.

3. Bereiken en binden van de toenemende groep kwetsbare jongeren

Het jongerenwerk van WS biedt jeugdigen die dat nodig hebben een steuntje in de rug zodat ze zelf verder kunnen, hun talenten kunnen ontplooiën en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen die meedoen in onze samenleving.

De jeugdige, zijn/haar situatie, de kansen, mogelijkheden en knelpunten vormen het uitgangspunt van de inzet van WS. De jongerenwerkers van WS sluiten aan bij de leefwereld van de jeugd en zijn daardoor in staat om kwetsbare jeugdigen aan zich te binden en een vertrouwensband met hen op te bouwen. Een vertrouwensband is de belangrijkste voorwaarde om doelen als het voorkomen van overlast, het stimuleren van participatie, persoonlijke ontwikkeling en het bieden van individuele ondersteuning, te realiseren.

Aansluiten bij de leefwereld van de jongeren vergt een outreachende werkwijze; het jongerenwerk benadert de jongeren in hun eigen omgeving, op de plekken waar ze zich in de openbare ruimte bevinden. Daar gaan ze met hen in gesprek en wordt de basis gelegd voor het opbouwen van een vertrouwensband.

Omdat jongeren zich steeds op andere plekken in de openbare ruimte bevinden, is het van belang om een meer flexibele inzet te kunnen leveren. Daartoe zijn er inmiddels, naast de drie vaste medewerkers, acht jeugdwerkers met een oproepcontract aangesteld. Deze werkwijze is zeer succesvol. Ad-hoc inzet in de weekenden, inzet na gemelde overlast en inzet op incidentele (grotere) activiteiten kunnen hierdoor goed gerealiseerd worden, waardoor er een veel slagvaardiger team actief is. Deze manier van organisatie van het jongerenwerk zal gecontinueerd worden.

Aansluiten bij de leefwereld van de jeugd betekent ook dat een groot deel van het jongerenwerk zich digitaal moet afspelen om jongeren te bereiken, te boeien en te binden. Met name tijdens de coronacrisis is het jongerenwerk dan ook in relatief zeer korte tijd (tijdelijk volledig) gedigitaliseerd. Gezien het succes (het grote bereik dankzij de voor jongeren aantrekkelijke activiteiten) van deze manier van werken zullen digitale activiteiten het komende jaar een vast onderdeel blijven van het programma en vraaggericht verder ontwikkeld worden.

4. Versterken integrale samenwerking: afschaling formele naar informele zorg

Vanaf de uitbraak van het coronavirus is gebleken dat beduidend minder bewoners dan gebruikelijk de informatie, het advies, de cliëntondersteuning en hulpverlening, die geboden wordt door het Sociaal Werk, weten te bereiken. Daarnaast is de verwachting dat het aantal hulpvragen zal toenemen in verband met de verwachte economische crisis. Daarmee is de ontwikkeling van efficiënte en geborgde integrale samenwerking met meerdere partners (o.a. belastingdienst, JMO, GGZ, politie) meer dan ooit van belang, zowel voor het bereiken van bewoners met een ondersteuningsbehoefte als voor het realiseren van de afschaling van de (duurdere) formele zorg naar de (vrijwillige) informele zorg. Onlangs heeft Welzijn Scheveningen voor de ontwikkeling van een dergelijke samenwerking in 2021, een innovatieaanvraag ingediend bij de gemeente Den Haag. Om vraagverlegenheid van kwetsbare bewoners te doorbreken wordt het komende jaar verder nagegaan of er nieuwe manieren zijn om de toegankelijkheid van het Sociaal Werk te vergroten. Wellicht zal een outreachende inzet van het Sociaal Werk één van die manieren kunnen zijn.

5. Professionaliseren aanpak financiële zelfredzaamheid

Volgens het onderzoek *'Kansrijk Armoedebeleid'* van het Centraal Planbureau (CPB) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) zal de armoede in Nederland door het huidige kabinetsbeleid de komende jaren met ruim een kwart toenemen.

De huidige hulp- en dienstverlening van WS is al sterk gericht op de signalering van zorgen over en het treffen van (nood)voorzieningen voor bewoners met financiële problemen. Daarnaast is het echter van belang om, ter bevordering van de financiële zelfredzaamheid van deze bewoners, in de komende jaren een brede, integrale aanpak te ontwikkelen, waarbij er gewerkt wordt aan doelen op langere termijn om een structurele gedragsverandering te realiseren. In een dergelijke aanpak wordt de cliënt niet alleen door het Sociaal Werk ondersteund met praktisch materiële dienstverlening, maar ook middels coaching/individuele begeleiding, die eraan bijdraagt dat de cliënt juist ook op langere termijn weer doelgerichter (leert te) gaat(/n) handelen en er niet opnieuw financiële problemen ontstaan.

Op het gebied van noodvoorzieningen voor de financieel meest kwetsbare groepen heeft de Mallemok zich het afgelopen jaar steeds meer ontwikkeld tot een sociaal centrum, waar deze groepen voor verschillende zaken terecht kunnen. Naast de Sociale Winkel 'Schappelijk', de FietsKeet, de Kledingbank, de sociale Buurtkapper en de buurtwasserette zullen in het komende jaar, afhankelijk van de noden van de bewoners, nieuwe activiteiten ontwikkeld worden danwel bestaande activiteiten worden uitgebreid om de groeiende armoede enigszins soelaas te bieden.

6. Handhaven en uitbreiden vrijwilligerscapaciteit

Om het huidige vrijwilligerswerk van WS op peil houden moeten er, in verband met het verloop, jaarlijks ruim 100 nieuwe vrijwilligers geworven worden. Daarbovenop is de landelijke terugloop van het aantal vrijwilligers een bedreiging. En dit juist in een periode waar de verwachting is dat de vraag naar de vrijwillige dienstverlening zal groeien.

Er zijn echter ook veel kansen. Hoewel een deel van de vrijwilligers hun activiteiten tijdelijk heeft gestaakt vanwege corona, is er toch eenzelfde, zo niet hogere productiviteit en effectiviteit waar te nemen. Er is dus een latente capaciteit bij de huidige vrijwilligers en daar waar de vraag toeneemt, kunnen bestaande vrijwilligers meer inzet plegen.

In de 'Trendrapport Vrijwillige Inzet 2020' van NLvoorelkaar blijkt verder dat vrijwilligers zich vaker inzetten, maar dat het aantal dagdelen bij dezelfde organisatie afneemt. De populariteit van flexibel vrijwilligerswerk is dus gegroeid en dit heeft positieve gevolgen voor de duurzaamheid. Daarnaast stijgt het aantal mensen dat zich eenzaam voelt weliswaar, maar bijna de helft staat open om aan de slag te gaan als vrijwilliger. Dit vermindert de eenzaamheid en levert tegelijkertijd extra vrijwillige inzet op. Een laatste trend is dat de zelfredzaamheid groeit, wat ook mogelijkheden biedt voor meer vrijwillige inzet.

De inzet op de werving van nieuwe vrijwilligers via bestaande netwerken, de bezoekers van de wijk- en dienstencentra en via het Vrijwilligerspunt zal het komende jaar versterkt worden, waarbij WS zich tevens zal richten op de in de Trendrapportage benoemde groepen.

7. Toegankelijkheid en bekendheid van WS versterken

Voor het bereiken van alle doelgroepen van WS is het, zeker in tijden met een verwachte toename van de vraag wegens de coronacrisis, van belang de toegankelijkheid en bekendheid van de organisatie te versterken. Of het nu gaat om kwetsbare bewoners die ondersteuning nodig hebben, om zelfredzame bewoners die zich als vrijwilliger voor de kwetsbaren willen inzetten of om organisaties waar WS mee samenwerkt, voor alle groepen is het van belang om continu te werken aan PR en communicatie om op deze wijze de sociale basis te versterken.

Naast de gebruikelijke PR, zoals advertenties en flyers, wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe versie van de Seniorengids en een Activiteitenboek van WS, die komend jaar uitgegeven zullen worden. De afgelopen maanden is er daarnaast gewerkt aan het inzetten van digitale communicatie. Via mails aan meer dan 200 samenwerkingspartners en via andere media (de website, Facebookpagina's, Instagram, Whatsapp) is er frequent gecommuniceerd over de bereikbaarheid en dienstverlening van WS. Dit heeft de zichtbaarheid vergroot en ook tot meerdere positieve reacties geleid van zowel de doelgroepen als de gemeente. WS zal zich het komende jaar blijven inzetten om haar bekendheid te vergroten.

8. Het bewaken van de relatie tussen de taken en middelen

Het bewaken van de relatie tussen de taken en middelen een randvoorwaarde voor alle bovenstaande ambities. Het financieel beleid van Welzijn Scheveningen zal hierbij vooral rekening moeten houden met de eventuele (aanvullende) voorwaarden van de gemeente Den Haag. De politieke kleur en realiteit bepalen in belangrijke mate de omvang van de subsidiemiddelen voor de uitvoering van het zorg- welzijnsbeleid.

Daarbij is op 18 juni 2020 de nieuwe kadernota voor subsidiebeleid Den Haag 2020-2023 vastgesteld (zie bijlage 5). Deze kadernota vormt de kapstok voor het gemeentelijke subsidiebeleid vanaf het jaar 2022 en zoveel eerder als mogelijk. Nieuwe elementen in het gemeentelijk beleid waar WS binnen de budgetten ook rekening mee moet houden, zijn:

- Transparantie in subsidiesystematiek (vooral het toekenningsproces);
- Verduurzaming (panden);
- Social Return van 5% (gericht op inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt);
- Toegankelijkheid voor mensen met een beperking voor de gesubsidieerde activiteiten; en
- Beperking van de jaarlijkse toevoeging en maximale omvang van de egalisereserve tot 10% van de subsidie in enig jaar.

De bovenstaande elementen moeten nog nader uitgewerkt worden in het gemeentelijk subsidiebeleid voor welzijn, maar duidelijk is dat een aantal elementen ingrijpende consequenties zal hebben voor Welzijn Scheveningen. De meest vergaande consequenties voor de strategische koers van Welzijn Scheveningen zijn de wijzigingen in het subsidietoekenningsproces en de maximale omvang van de egalisereserve, waarover hieronder meer.

Transparantie in het subsidietoekenningsproces

Het gemeentelijke beleid ziet toe op een 'open inschrijving' om de subsidiemiddelen eerlijk en transparant te kunnen verdelen. De wijze waarop die open inschrijving tot stand komt, is nog niet

bekend; of er sprake is van een onderhandse inschrijving vanuit bestaande partijen of een openbare inschrijving is tot op dit moment onduidelijk. Naast het risico op verlies van subsidieopdrachten ontstaan ook kansen om in te schrijven op andere subsidieopdrachten, waarbij de voorkeur uitgaat naar opdrachten binnen het eigen ervaringsgebied én opdrachten die geografisch aansluiten op het eigen werkgebied.

Stabiele financiële positie en bedrijfscontinuïteit

Het aanhouden van een egaliseringsreserve van maximaal 10% van de subsidiemiddelen vormt mogelijk een belemmering voor het ondernemerschap en het aangaan van meerjarige verplichtingen. De egaliseringsreserve dient namelijk als buffer voor financiële risico's. De huidige omvang van de reserves bedraagt 14% met een streefcijfer van minimaal 20% gebaseerd op gegevens van de brancheorganisatie Sociaal Werk Nederland.

Het huidige financieel beleid is gericht op een stabiele financiële positie en bedrijfscontinuïteit. Een afname van de maximaal toegestane reserves vraagt om een heroverweging van het financieel beleid op het gebied van resultaatmeting van zowel gesubsidieerde als niet-gesubsidieerde activiteiten, de financiële grondslagen voor resultaatbepaling en de wijze waarop het eigen vermogen wordt opgebouwd en gevormd.

9. Een ambitieuze/stevige uitvoeringsorganisatie van de gemeente Den Haag blijven

Welzijn Scheveningen is een taakorganisatie van de gemeente Den Haag voor het stadsdeel Scheveningen. De gemeente is echter de opdrachtgever van WS en dat is haar bestaansrecht. Daarnaast levert WS input aan de gemeente als adviseur vanuit de praktijk; zij signaleert trends en kan goed aangeven waar de vraag van de bewoners uit bestaat en waar er gaten in de ondersteuning vallen. Sinds de vaststelling van het nieuwe coalitieakkoord worden de Haagse welzijnsorganisaties steeds meer betrokken bij de totstandkoming van het gemeentelijke welzijnsbeleid en wordt er steeds frequenter in gezamenlijkheid opgetrokken bij het bepalen van beleidsprioriteiten. Het is aan WS om in de uitvoering het verschil te maken en de middelen doelmatig te besteden. WS is een platte organisatie met weinig overhead en voornamelijk inzet op de uitvoering. Er is geen vergadercultuur; deelname aan overleggen, stuur- en werkgroepen wordt tot een minimum beperkt. Aldus kunnen de beroepskrachten zich, in samenwerking met de 500 vrijwilligers, concentreren op het ondersteunen van kwetsbare bewoners. Wat WS met de agogen en wijk- en dienstencentra doet, is dus de burgers zo goed mogelijk bedienen.

Dit verantwoordt zij met financiële kwartaalrapportages en de gezonde jaarrekening als rechtmatige verantwoording. En met de inhoudelijke rapportages, in het bijzonder/aangevuld met de tevredenheidsonderzoeken, als effectieve en doelmatige verantwoording van de bestedingen. Daar is WS trots op en de ambitie is dan ook om een ambitieuze/stevige taakorganisatie te blijven als/ter bevestiging van de statutaire doelstelling.

5. Meerjarenperspectief

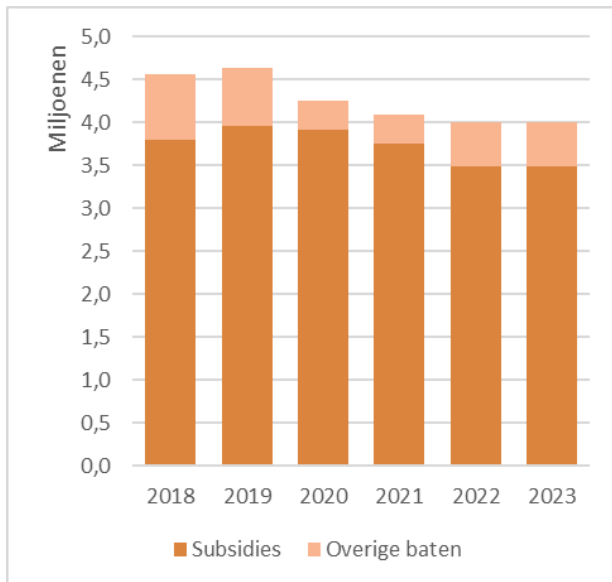
Met de komst van een nieuw college in Den Haag zijn de oplopende bezuinigingen van de welzijnsmiddelen voor de jaren 2021 en 2022 van de baan. Er worden zelfs extra middelen beschikbaar gesteld voor innovatie en het duurzaam ontwikkelen van nieuwe initiatieven in het welzijnswerk. Bovendien komt de gemeente met een nieuwe visie op het welzijnswerk. In 2020 is de subsidieregeling STiP-banen vernieuwd en verlengd tot eind 2022 en recent is groen licht ontvangen op het langer open houden van het Couvéehuis. Deze ontwikkelingen zorgen voor een stabiel meerjarenperspectief.

De algemene reserves zijn van voldoende niveau om eventuele niet voorziene tekorten in 2021 tot en met 2023 op te vangen en onverkort vast te houden aan de ambities. In 2020 wordt een bestemmingsreserve gevormd om meerjarig een vrijwilligerscoördinator aan te kunnen stellen wanneer het financieel resultaat daarbij te kort schiet.

	Ref.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Meerjarenbegroting							
Subsidies	1.	3.792.098	3.949.976	3.906.737	3.748.294	3.484.390	3.484.390
Overige baten	2.	766.256	686.696	338.641	336.330	512.700	512.700
Totaal baten		4.558.354	4.636.672	4.245.378	4.084.624	3.997.090	3.997.090
Personeelskosten	3.	3.181.717	2.482.386	2.283.376	2.423.328	2.356.050	2.349.160
Huisvestingskosten	4.	1.084.249	729.030	775.929	791.840	791.600	788.600
Organisatiekosten	5.	422.503	350.844	367.922	415.495	412.400	411.200
Afschrijvingskosten	6.	29.867	71.245	89.312	57.711	66.300	77.390
Activiteitenkosten	7.	542.344	532.587	392.895	396.250	370.740	370.740
Totaal lasten		5.260.679	4.166.092	3.909.434	4.084.624	3.997.090	3.997.090
Resultaat		-702.325	470.580	335.944	0	0	0

5.1. Inkomsten

Ruim 92% van de inkomsten betreffen subsidies van de gemeente Den Haag en 8% andere inkomsten. Vanaf 2022 wordt een bedrag groot 265.000 euro minder subsidie ontvangen voor wijk- en dienstencentrum het Couvéehuis.

5.2 Uitgaven

De uitgaven in meerjarenperspectief:

